

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dők és gyárosok külön árkévezény-
 ben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:

Földes Ede
 könyvkerekedése
 Főter 38. szám alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Hármas szövetség és kettős szövetség.

Vannak emberek, kik abban a képzelődésben élnek, hogy minden titkon keresztüllátnak, holott a legnyilvánosabb dolog is titok marad előttük, mert a tüneteket összetéveszik az okokkal. Ezek az emberek mely elméjü fejtegetésekben olvadoztak a francia köztársaság elnöke, Loubetnak az olasz flotta által való üdvözlése fölött mely most ment végbe Toulonban; és miután az új olasz miniszterelnök, Zanardelli, egy amerikai újságíró előtt, talán kissé túlaradó módon, szónoki praeculidummal vezette be az udvariasságnak ezt a viszonzását, felkapaszkodtak arra a merész állításra, hogy az olasz flotta touloni látogatása fogja tudtul adni, hogy a hármas szövetségből, mert Olaszország elhagyja, kettős szövetség lesz, míg Franciaország és Oroszország az immár részükre meggyert Olaszországgal fogják a hármas szövetséget alkotni. Olaszország megnyerése onnan származnék, hogy a fiatal olasz királyné, mintha nem lennének neki az uralkodócsalád számára komolyabb s neki megfelelőbb ellátni való dolgai, arra kérte királyi férjét, hogy az ő és a király apósa kedvéért végre változtassa meg a külpolitika irányát; továbbá onnan, hogy a kilátások Ausztria-Magyarországgal és Németországgal való kereskedelmi szerződések létrejöttére nagyon kétéseké váltak.

Ezt a gyermekes eszjárást egész nevetséges volta szerint nagyon hamar leleplezték. Nemcsak Zanardelli igazította helyre fejtegetéseinek értelmét és sietett a német kancellárt, mielőtt még olasz földre lépett volna, hűsvéti útján üdvözölni, hanem érvényesült az a megfontolás is, hogy hisz Olaszország tartozik ama látogatás viszonzásával, melyet a francia flotta tett a mult évben az olasz király üdvözlése végett Cagliariiban. A köszöntés udvariasság volt, annak elfogadása kötelesség. Olaszország viszonyában semmi értelmes sem változott eaddigi szövetségeseivel és Franciaországgal szemben, ami arra a feltevésre csábíthatna, hogy a touloni flottaszemle több a köteles udvariasság tényénél.

De éppen ellenkezőleg nagyon lényeges körülmény szól a mellett, hogy óvakodjunk e tünetö szeretreméltóság tulbecsülésétől. Nem kell a tünetek és okok összetévesztésének hasonló felületességébe esni azzal, hogy az orosz hajók szerény visszavonulását Toulonból és azonnal kitörő üdvözlési ingerüket, melyet Villefranche-ban a francia köztársaság elnökével szemben elégittek ki, oda magyarázzuk, hogy Orosz-

országnak semmi köze sincs Olaszország barátságos közeledéséhez és csak egyedül Franciaországgal akar maradni. De ugy minden értelem nélkül még sincs a dolog. Mert ma Franciaország ki van szolgáltatva Oroszország kegyelmének; ha Olaszország viszonya Franciaországhoz bensőbbé válik, akkor a francia köztársaság hatalmának és önállóságának emelkednie kell s Oroszország többé nem rendelkezhetik föltte minden esetben és teljesen feltétlenül. Ez nem pázolhat bele Oroszország politikai ezék-mókjába; legalább érthető, miért kapcsolta ki magát a touloni ünnepekből s húzódott vissza a Franciaországgal való gyengél tété-à-tété-re. Ez pedig helyesnek tünteti fel azt a megfontolást, hogy a touloni entrevue a hármas szövetség és kettős szövetség főcsoportosulásában semmiféle változást nem idéz elő, jóllehet a Franciaország és Olaszország közt való entente-ban parja képződhetik az Ausztria-Magyarország és Oroszország közt való entente-nak. Ez pedig üdvös ugy a csoportosult hatalmak érdekeire, mint különösen az európai béke fenntartására.

Törvénykezés.

Elekes Lajos alügyész vádbeszéde.

(Folytatás.)

Tanu Banaczn János tanító, a második józan ember a tanuk közül, eskü alatt vallotta, hogy este 6 óra tájban éppen lámpát akart gyújtani, de petroleuma nem lévén, átment az átellenben lévő korcsmárhoz petroleumért; amint kilépett a kapuján, a korcsma előtt látott két alakot. Az egyik felső testén fehér czondra, fején kifordított báránypapka, kezében hatalmas fehér ütő-eszköz; ebben a személyben Zaharie Jakabot ismerte fel, kit jól szemügyre vehetett, mert a korcsma ajtaját belülről valaki kinyitotta és kitekintett; mint igazolva lett, a korcsmárosné volt, aki kinezett, vajjon nincse valaki az uton? Így a nyilvánon kiszűrődő világosságban jól felismerhette, mert ez az egyén a nyilvánon betekintett a korcsmába. A másik egyén fekete hosszú czondrában volt, kalap a fején, — e szokatlan öltözetben nem ismerte fel, mert fekete czondrát nem igen viselnek a faluban. Tanu erre bement a fogadóba, ott néhait és Májor Zahariát találta, kik éppen elindulni akartak, és hallotta nehainak a korcsmáros és nejehez intézett azon mondsát: „Tanuim legyetek, hogy senkivei sem volt semmi bajom.“

A tanító, hallva e kijelentést, okát kérdezte ennek, ekkor mondta a korcsmárosné, hogy vádoltak aznap délután nehait ott a korcsmában megverni akarták. Tanu, ezek hallatára s annak észlelete alatt, hogy az előbb látta Zaharie Jakabot másod magával a korcsma előtt, hirtelen eltávozott még előbb, mint nehai, s mivel kilépésekor is ott állottak az illetők felre húzóva, tanu megállott a kapuján belől, azt kissé megnyitván, kitekintett; látta nehait Májor Zaharie és nejevel a korcsmából kilépni és jobbra tért, abban a pillanatban látta a két alakot balra a sikátoron sebes léptekkel lehaladni. Rosszat sejtett, megállott udvarán, mely kissé magaslaton van és 10 percz múlva a vázrajzban H. betűvel jelölt irányból egyszerre hatalmas ütések zaját hallotta, mintha fákat egymáshoz, vagy kőhöz nagy erővel vertek volna.

Ezen 3 tanu eskü alatti vallomásával, mely tanuvallo-másokhoz kétség nem férhet, igazolva van, hogy vádoltak akkor, abban a pillanatban, mikor nehai a korcsmából kilépett, a korcsma előtt várakozási állásban voltak, átöltözve, ütő-eszközökkel felfegyverkezve, — már itt akarták nehait leütni, de tervök nem sikerült, egyfelől, mert nehai nem egyedül jött ki, másfelől, mert emberek jártak az utcán.

Hadjuk nehait jobbra tért, kísérjük vádoltakat!

Alig haladtak vádoltak le a sikátoron 40—45 lépésre, találkoztak Ursz Juon tanuval. E tanu eskü alatt vallotta, hogy vele szembe jött szaladva két alak, éppen a vázrajzban C. betűvel jelölt ponton találkoztak; egyik fehér czondra-kabátban, kifordított báránypapkaival, kezében egy nagy ütő-eszköz, a másik fekete czondrában volt; az elsőt határozottan felismerte, Zaharie Jakab volt, a másikat nem ismerte fel. Mivel ezen két egyén szokatlan viselete és sebes futó lépésben való haladása feltűnt, megállott, utánok nézett, látta, hogy a vázrajzban E. T. irányban a Templom-utca felé haladnak.

Tanu Ursz Onea és neje eskü alatt vallották, hogy ők ketten a Templom-utczán le a T. betűnél lévő lakásukra mentek. Már jó későn volt, illetve holdvilágos este lévén, a Templom-utczában velök szembe jött két ember, egyikben Zaharie Jakabot ismerte fel, ki fehér czondra-kabátban s fején kifordított papkában volt, ezen egyén egyenesen Ursz Oneához ment, megfogta karját e szavakkal: „Jere velünk“, de neje nem engedte, mire Zaharie Jakab másik társával, — ki fekete czondrában volt, — tovább haladtak a tett helye felé.

TÁRCZA.

A tüdővészről.

„Ha meg akarjuk őrizni legdrágább kincsünket, az egészségünket, ugy nemcsak a magunk, hanem a mások egészségére is kell ügyelnünk.“

Egy szép tavaszi este Budapest központi pályaudvarának néptérmei zsufolásig megteltek mindenféle utasokkal, szegényekkel, gazdagokkal, jókkal, gazokkal, egészségesekekkel, betegekkel, többféle nemzetbeliekekkel és egy fedél alá kerülve, mintegy egy családot képeztek és várták a különböző irányban tovaszáguldó vonatok elindulását, hogy szétvigye őket az ország avagy a nagy világ különböző részei felé.

Az első osztályú váróteremben, az idő lassúsága miatt unatkozó, jövő-menő türelmetlen utazó közönség között, egy középkorú uri ember ült a feleségével és leányával egymás mellett; nem törődve a körülöttük történt dolgokkal, az idő lassúságával, egykedvűen várták az őket tova szállító vonat elindulását.

A szemléző, aki ez uri embert és a feleségét szemügyre vette, arcukról leolvashatta, hogy lelkükre valami kimondhatatlan bánat nehezedik, aminek azonban okát is csakhamar kitalálhatta, ha a mellettük ülő beteg leánykára tekintett.

E leányka a szülőknél egyetlen gyermekük volt, életük öröme, boldogsága, mindene. Ez alig volt még tizenhét éves és már is meg voltak számlálva napjai. Mert lázban égő nagy kek szemei és két halovány

arczán azok a szokatlan élenk rózsaszínű foltok azt árulták el, hogy nagyfokú tüdővészben szenved.

A szülők, kik az alföldön dúsgazdag földbirtokosok voltak, mindent elkövettek, hogy egyetlen gyermeküket megmentsék az életnek, de hasztalan volt minden fáradozásuk, minden költségeik. Négy év óta, mióta belesett gyermekük e kimeríthetetlenül életel élő betegségbe, ezreket és ezreket költöttek betegségének gyógykezelésére. Utazgattak vele egyik melegebb éghajlat alól a másik alá, egyik fürdőről a másikra, költöztették egyik sanatoriumból a másikba, gyógykezeltek odahaza házilag, szóval nem volt az az orvosi tanács, amit ne teljesítettek volna, de hasztalan és hasztalan volt minden. Gyermekük napról-napra rosszabbul lett és a szakértők előtt mintegy tudva volt már, hogy a legközelebbi egészségtelen ködös tavaszi avagy őszi napok egy szebb világba költöztetik, megmentik minden szenvedéstől.

A vasuti alkalmazott jelentette a vonat elindulását. Beszálltak egy első osztályú kocsiba, elhagyták a fővárost és visszautaztak vidéki birtokukra, ahonnan a beteg leányka akkor távozott utójára, amikor beteg lett, vagyis négy évvel ezelőtt. És hogy most haza vitték, ez határozott kívánságára történt. Nem akart tovább a nagyvilágban maradni, az idegenek között, bármily odaadással, gyöngédséggel gyógykezeltek is azok. Megszállta lelkét a honvágy, avagy talán egy kegyetlen sejtelen, ami a kórházak komor falai között egyszer-e egyszer azt érezte vele, hogy nemsokára meg kell

az élettől válnia. Visszavágyott tehát tiszta, salaktalan lelke arra a helyre, ahol született, ahol gyermekeveit töltötte, hogy viszontláthassa még egyszer azt az édes helyet és azokat az embereket, akik évek során át a lelkéhez nőttek volt, akik őt mint gyermeket anyyi időn át szerették, dédelgették.

Haza érve, pár napi otthonlét után a tavaszi tiszta, egészséges levegő eltető ereje, a rég nem látott ismert arcok, a szülői ház, a körülötte elterülő park és minden egyebnek a viszontlátása, amihez a leánykát anyyi édes és édes emlék kötötte, a leányka kedélyét egészen felvidította, ami szüleinek kimondhatatlan boldogságot okozott.

Anyja naphosszakat is átsétált vele a parkban. Sőt hazaérkezésük óta az időjárás oly kedvező volt, hogy az estéket is a szabad ég alatt tölthették. E csodásan szép tavaszi napok és esték alatt tett sétájuk alkalmával, a természet eltető és gyönyörködtető erejénél fogva, átadták magukat egészen az életnek. És ilyenkor az anya mintegy hinni kezdte, amit leányka hangoztatni kezdett: hogy ő teljes egészségnek kezd örüvendeni és csakis egy kevés gyengeséget érez még a tagjaiban, amitől hiszi, tudja, hogy rövid idő alatt meg fog szabadulni. És álatva magukat, a zöld lombok alatt, az ezer és ezer színt játszó virágok illatai között, az éneklő madarak édes hangjainál, elkezdtek jövőjükre vonatkozólag álmokat szöni. Megbeszélték, hogy milyen nyári, őszi, téli ruhákat fognak csináltatni. Milyen mulatságokban fognak részt venni. Az anya kedves-

Itt Esküd uraim különösen kiemelem Ursz Onea anyósának azon vallomását, melyet bíróságon kívül a köjgyező előtt tett, hogy leánya és veje beszéltek neki, hogy Zaharie Jakab Ursz Oneát arra szólította fel, menjen velök, segítsen néhajt megölni! E tanuvalomásra annál is inkább nagyobb súlyt fektetek, mivel ezen Ursz Onea édes testvére azon Ursz Jakabnak, ki sógora Zaharie Jakabnak és aki legelőbb jeleztem néhaji felesége bántalmazásáért elítélve van, tehát boszu kivitelére Ursz Oneát is megnyerni akarta.

Kövessük tovább vádlottakat.

Néhainak felesége eskü alatt vallotta, hogy ő este lámpagyújtás után ablakából, mely lakása a Templom-utcából a templommal szemben van, fütty-hangot hallott, melyről azt hitte, hogy férje füttyent az ugató kutyájoknak, a nyitott ablakon kitekintett és látta, hogy Zaharie Jakab és Marin Szimion üto-eszközökkel felfegyverkezve haladnak el kapuja előtt az alvinczi ut felé, állítja, hogy mindkettőnek ruházata olyan, milyennek a többi tanuk leírták. Alig telt el egy negyed óra, jött hozzá Ursz Juon, ki mondta, haza jött-e a férje, mert a koresmárosné izeni, hogy menjen férje elébe, mert meg akarják verni.

Tehát Esküd uraim még csak pár lépés és vádlottakat a tett helyére kísértém, csaknem minden 20—25 lépésre tanukat állítottam, kik a vádlottak útját igazolták.

Kövessük most néhajt.

Ott hagytam el néhajt, hogy a koresmából kijövet jobbra tért.

Tanuk vallják, hogy ugy néhaji, mint az ő erdőortársa részegek voltak, tehát lassu tempóban haladtak a Szelistye-utcán; szemben találták Kezán Mihailát, kit még néhaji megszólított, azt hitte, ellenségei egyike, azért megfenyegette, hogy ha útját találja állani, lelövi. Tovább menve az M. pontig, ott kíséretét elvált, kezét fogták, mire egyedül letért a hid felé, alig a tett helyétől 15 lépésre, vele szembe jönni talalta időközben e gyilkosság után két hétre külerőszak folytán elhalt Muntean Jakabot és Sztán Szimiont, ezeket is megszólította: kik vagytok, s midőn megmondták, hogy kik, tovább ment, azonban alig haladt 20 lépést előbbi két tanu 25—30 lépést a Danilla Niculae telke előtti kútig, e tanuk hallották a H. pontról — tehát amely helyre akkor néhaji érhetett — egyszerre az ütések hangját, oly erővel ütni, mintha fákat vertek volna össze, egy hang, egy sóhaj nélkül.

Ime Esküd uraim kifeszítettem egy hálót a koresma előtt s megállok a H. pontnál, hol néhaji megöletett s ha meghuzom a hálót, lépten-nyomon kísérem a vádlottakat, kik e köralakon uton balra haladtak, néhaji pedig jobbra s kísérem néhajt is. Ha becses figyelemre hozom a helyszíni szemle azon részét, hogy a koresmától balra azon az uton, hol vádlottak haladtak, a tett helyéig lassu lépésben el lehet jutni 6 percz alatt, a szelistyei utcán pedig, hol néhaji ment, 4 percz alatt, s ha most figyelembe vesszük, hogy vádlottak futva mentek, néhaji meg lassan, útjában meg-megállott: kétségtelenül áll az, hogy vádlottak jóval előbb a H.

kedve, édes öröm között mondta el beteg leányának, hogy mint férjhez menendő nagy leányt, bevezeti majd a nagyvilágba, a következő farsangtól kezdve elviszi majd a bálókba, és mindezek és több ilyen dolgok feletti örömeiben, örvendve az életnek, gyermekes örömmel ölelgették, csókolgatták egymást, teljesen megfedkezve arról, hogy a halál közelükben van.

Egy este aztán, amikor ismét a parkban sétálgattak, egy kissé távolabb érve a kastélytól, arcukat váratlanul erős, hideg szél csapta meg, amitől a beteg leányka oly erősen kezdett köhögni, hogy anyja támogatva volt őt kénytelen egy közeli parkhoz vezetni, hogy leülhessen, hogy erőtelensége miatt össze ne roskadjon. Az erős, hideg szélből pár percz alatt szélvész támadt, ami csakhamar viharra fejlődött ki. Ez erős viharban a beteg leányka egy lépést se volt képes a maga erejéből megtenni. Anyja meg kétségbeesésében nem tudta, hogy mitévő legyen, gyenge nő léte nem bírt annyi erővel, hogy gyermekét a karjaira vehette volna és a tomboló vihar daczára is a már kissé távol eső kastélyba vihette volna. Segítségért meg nem mehetett, mert gyermeke nem bocsátotta el őt magától. Kiabálni is hiába kiabált segítség után, mert a szél tulsvitotta hangját. És ha férje a cselédséggel egyetemben hamarosan a keresésükre nem indul, ugy ez este nemcsak beteg gyermekére, hanem rá nézve is végzetessé válhatott volna, mert a vihar nem szűnt meg tombolni egész éjen át.

Férje és a cselédség kis idő mulva reájuk találtak. Az apa karjaira vette átázott, átfázott, félhalott leányát és a tomboló vihar daczára is gyorsított léptekkel vitte a kastélyba, a hol csakhamar ágyba fektették.

(Folyt. köv.)

ponthoz értek, ott meghuzódtak a kut gardjánal és a mit sem sejtő néhajt orozva egyszerre támadták meg és ütötték le!

Tehát Esküd uraim ha e kifeszített hálót összehuzom, egy pontban találok vádlottakat néhajaival és látom lelki szememmel azt a kegyetlen ütest, melylyel néhajt leütötték!

(Folytatása következik.)

Színház.

(*) Az utolsó napok színi előadásai mind jobban igazolták, hogy Szabadhegyi társulata tenyleg érdemes a pártfogásra, ami, sajnos, ez ideig nem nagy mérvben jutott osztályrészül. Színeszei gonddal játszanak, sok igen jó erő van közöttük és különösen az összejátek nagyon jó. Szerdán az „Ármany és Szerelém”, Schiller ez örökszép szomorujátéka került előadásra, és tekintve a nehézségeket, melylyel minden kis társulatnak küzdenie kell, igen jó élvezetes előadás volt. Kiváló jól alakította Berzsenyi Margit Lujza. — Liptay Müller, — Vágó Wurm szerepét, egészen elfogadható Ferdinánd volt Szabadhegyi, ki azért is elismerést érdemel, hogy közönségünkkel az ilyen remekműveket is megismertetni igyekezik. Csütörtökön pompás összevágó előadásban láttuk a „Királyfogást”, Konti e kedves, szép zenéjű operettejét. Képes Laura (Fjóra), Szabó Mariska (Amadil), Rajcsányi (Radzivil) elemükben voltak, jól játszottak és igen szépen énekeltek. Szereberényi Margit (Lola) se-hogy sem tud velük lépést tartani sem játékban, sem éneken és félünk, hogy soha sem is fog színvonalukra emelkedni! A kacagató elemet pompásan képviselték Liptay, Vágó, Szabadhegyi és Pesti és szerepével teljesen ellentétben és valószínűleg akaratan és tudtan kívül hozzájuk csatlakozott Almanoz személyesítője is szánalmas alkításával! Liptay ügyes kupléival alig győzte kielégíteni a tapsoló, újrázó közönséget. Ismételtük, az előadások megérdemlik a látogatást, élvezetést nyújtanak a közönségnek. Az igazgatót kérjük hogy a zongora szemérséte konyhalámpáját cserélje ki gertyakkal, továbbá hogy a széksorokat ugy helyeztesse el, hogy középen megmaradjon a szabad mozgásra szükséges bevezető út; egy-egy szek minden sorból kiteendő volna.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasói tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Április 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésének ünnepét méltó módon ünnepelte meg városunk a mult csütörtökön. Az állami és városi középületeken, iskolákon és sok magánépületen díszes nenneti lebogók jeleztek e magasztós, nagyhorderejű ünnepet. Dél-élelt 10 órakor a róm. kath. templomban ünnepélyes istentisztelet volt, melyen Zeyk Dániel főispán vezetése alatt részt vettek a vármegyei és állami hivatalok tisztviselői, dr. Varró László polgármesterrel az élükön a városi tanács és képviselő tagjai, Foglár József őrnagy vezetésével a honvéd tisztikar és csendőrség tisztjei. Ott voltak Török Bertalan és dr. Ebergényi Sándor országgyűlési képviselők és szép számú díszes közönség. Az ünnepi misét Deli Ödön házfőnök celebrálta fényes segédlettel. — Hirneves leányiskolánk tanárikara és növendékei szintén szépen ünnepeltek meg a nagy napok emléket. Az ünnepély a szót énekével kezdődött, Berde Iluska Petőfi szobránál című szép költeményt szavalta el, Dömök Erzsébet, az intézet nagyeremű és népszerű igazgatója, alkalmi felolvasást tartott, majd Bodor G. és Nagy Irma növendékek szavaltak és a himnus éneklésével fejezték be a szép ünnepet.

— **Búcsu.** Vármegyénk nyugalomba vonult pénztárnoka, társadalmi életünk éveken át köztisztviselőben állott tagja, Koncz Albert és családja szombaton e hó 13-án a déli vonattal távozott véglegesen ezutáni lakhelyére Magyar-Igenb. A jó barátok, volt tisztviselő társai nagy tömege kísérte a távozót az indóházhoz, hogy ott még egy szívélyes istenhozzátot mondjon annak, kivel jóban-rosszban annyi időt töltött együtt. Isten vezérelje új életében a derek családot, tartsa sokáig jó erőben a nyugalomba vonult „öreg”-et.

— **Kolozsvári írók Nagy-Enyeden.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság, mint már több ízben is megirtuk, érdekes terv megvalósításával foglalkozik. — Egyik utóbbi ülésen elhatározta ugyanis, hogy a vidéki irodalmi társaságokkal való összeköttetés és kölcsönhatás ápolása céljából vidéki fölolvásó üléseket rendez, s a társaság törekvései iránt való érdeklődés fölkelésére ellátogat az erdélyi városokba is, hol szintén fog fölolvásó üléseket tartani. Legközelebb, vagyis e hónap

21-én, Nagy-Enyeden tartja meg az Irodalmi Társaság ülését, s ez alkalommal több kolozsvári író is le fog rándulni Nagy-Enyedre, hogy az irodalmi ülésen részt vegyenek. Eddigi megállapodások szerint dr. Versényi György, Felszeghy Dezső és Kovács Dezső tagok fognak fölolvadni, a nagyenyedi tanári kar részéről pedig Váro Ferenz és mások. — A rendes havi ülést pedig a jövő hónap elején tartja meg Kolozsvárt az Irodalmi Társaság.

— **Halálozás.** Városunk egy köztisztviselőben álló családját, a Bójtthe családot borította gyászba Bójtthe Béla ny. m. kir. honvéd százados halála, ki java korában, 45 éves korában hunyt el Fogarason. Városunk szülőtte volt az annak idején daliás katona, itt is volt több ideig helyőrségen és így sokan osztoznak a család gyászában. Legyen örök álma eszdes. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak a fájdalomtól melyen lesújtva tudatják, hogy a hön szeretett és felejtethetlen hitvestárs, a jó testvér és igaz rokon Bójtthe Béla ny. m. kir. honvéd százados rövid, de kinos szenvedés után folyó hó 9-én d. e. 1/21 órakor, az urvacsora ájtatos felvétele után, életének 48-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunyt földi maradványai folyó hó 10-én, szerdán délután 4 órakor a városliget-utczai 11. sz. halottas házból ev. ref. szertartás szerint fognak a róm. kath. temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Nyugodjék békében! Fogaras, 1901. évi április hó 9-én. Özv. Bójtthe Béláné szül. Szlama Angela, mint hitvestárs. Özv. Bójtthe Zsigmondné szül. Laczkovits Anna, mint anya. Bójtthe Zsigmond, városi levéltárnok. Bójtthe Matild, Bójtthe Ödön, m. kir. honvéd százados, Bójtthe Kálmán, j. főszolgabíró, mint testvérek. Bójtthe Kálmáné szül. Winkler Flóra, mint sógor. Cseke Margit, Cseke Vincze, mint unokatestvérek.

— **Választmányi ülés.** Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület választmánya Zeyk Dániel főispán elnökletével e hó 12-én pénteken délelőtt 11 órakor ülést tartott, melynek egyik főtárgyat a május hó 4-én tartandó tenyészállat-kiállítás programjának megállapítása képezte. A választmány megállapította a kiosztandó jutalmakat, melyeket a kiállításról szóló hirdetményben közlünk egész terjedelmében. A kiállítás rendező és bíró bizottságába a választmány a következő egyesületi tagokat választotta be. A bíró bizottságba: Elnök: gr. Teleky Árvéd, alelnökök: Szalánczy Lőrincz, Tóth Miklós, tagok: Gáspár János, Szász József, br. Bánffy Kazimir, Dezső Zsigmond, Kovács N. Ferenz, Zöld József, Török György, Tulogy Sámuel, Szász István, Tokaji László, Szász József (Czintós), Csepreghy János, Vincenty Miksa és Károly, Váraljai József, Gyulai Géza, Szánthó Károly, id. Gráf János, Szalai Jenő. A rendező bizottságba: Elnök: dr. Varró László polgármester, tagok: br. Bánffy Kazimir, Balogh Ferenz, Dezső Zsigmond, Incze Sámuel, Müller Mihály, id. Gráf János, Szász József, Sombory Sándor, Z. Szöcs Sándor, Tóth Miklós, Török György, Szekelyhidy Viktor, Csepreghy János, Mircse János, Sándor Jenő. A tervezet végleges megállapítása után a folyó ügyek közül kiemeljük, miszerint gr. Mikes Kelemen csesztvei nagybirtokos a gazdasági egyesület alapító tagjai közé lépett. Több folyó ügy elintézése után az ülés az elnök elítetésével déli 12 órakor végét érte.

— **Sorozási eredmény.** Nagy-Enyeden e hó 12-én pénteken folyt le a sorozás szép rendben és kielégítő eredménnyel. A sorozó bizottság — mely polgári részről dr. Varró László polgármester, Balogh Ferenz főjegyző és dr. Winkler Albert, katonai részről Deák Zsigmond és Rogoz István őrnagyok, dr. Wohlfang Károly és dr. Frits Oswald ezredorvosokból, Almay Vali és Patitia Silvius főhadnagy tagokból állott — pont 8 órakor reggel kezdette meg működését és a déli órákban már befejezte munkáját. Az állításra kötelezett 93 ifjúból előállott 83, és katonai szolgálatra alkalmasnak találtattott 19. A sorozó bizottság ebedre dr. Varró László polgármester vendégszerető házához volt hivatalos.

— **A sétatéren,** közönségünk e kedvelt üdülőhelyén, élénken folyik a munka. A ritkuló fasorok hézagait tartósabb életű fákkal helyettesítik. A diák-emlék környékén levő padok mögött illatos fenyőfácskák tömörülnek, hogy kellemes és bizalmas árnyéket nyújtsanak. A kipusztult szegélybokrok helyébe újak, tartósabbak és sűrűbbek kerülnek. A laptá-pályák készen várják a játszó társaságokat. Szóval mindenütt egy jó izlésű és szorgalmas intéző kéznek nyomai látszanak, melynek előzékeny és gondos munkásságát elismeréssel fogadják közönségünk.

— **A Tövis-utca** gyalogjárót kapott egész a Kakas nevű vámház telkéig. Elismerés illeti meg városunk tanácsát, hogy ezzel esős időben is lehetővé tette ezen utca külső felében a gyalog közlekedést. Nagy kár azonban, szépséghibának pedig éppen feltűnő, hogy a gyalogjárónak az utca vége előtt 30 méternyi vonalban meg kellett szakadni. Értjük mi azt, ha a tanács óvja a városnak a dombon levő házikóját, nehogy a trottoir-rendezésnek áldozatul essék. De ennek a szem-

pontnak nem szabad dominálni — nézetünk szerint — akkor, mikor a városba vezető fő közlekedési útvalnak nem is kényelmes voltáról, hanem gyalogosnak való használhatóságáról van szó. Kérjük a városi tanács tagjait, nézzék meg teljesen elfogulatlan szemmel ezt az utca-torkolatot nagyobb közlekedés és sáros idő alkalmával, vagy nézzék meg bármikor; vajjon nem öltik-e szembe az első pillantáskor, hogy aki a városból kimenet a Kakas telkéig eljutott, kénytelen vagy megállni, vagy esatornába leszállni, vagy a dombnak sártól sikamlós keskeny gyalogjárójára felkapaszkodni s Kakasokhoz okvetetlen bekopogtatni, hogy vállalkozása fáradságot kipihenje s további utazásának módját es esélyeit jól es alaposan megfontolja? Talán most meg kevés városi ember használja azt a külső gyalogjártót; de amennyi használja, az is éppen egy adófizető polgára a városnak, mint a piac környékének lakosai. S ami fő, a városnak az a része fejlődésnek nezelebe; s ezt a fejlődést lehetővé kell tenni, támogatni kell. Ismételtlen felkerjük a városi tanács figyelmét ezekre a sürgős szempontokra, melyeknek csekély költséggel eleget lehet tenni.

— **A piaci pálinkás-bolt** előtt naponta reggel és este, hetivásárkor pedig egész napon keresztül akkora néptömeg álldogál, hogy a közlekedést valóságilag megakasztja. Azt csak melleleg jegyezzük meg, hogy ez a tömeg némelykor olyan állapotban tolong ott ország-világ szeme láttára s különösen iskolás gyermekek épülésére, hogy havasi falvakban is megbotránkozhat rajta az idegen. A jó izlésű közönség nevében, mely kénytelen messze elkerülni ily alkalmat az említett bolt tájékát, és a szabad közlekedés érdekében kérjük az illetékes tulajdonosát, hogy vendégeit ne az utcán, hanem az udvaron, vagy szobában szolgálja ki.

— **Uj aranybánya Erdélyben** ezimen a Magyar Polgár azt írja, hogy újabbán Kisbányán, Kolozs megye és Torda-Aranyos megye határán új aranybányát találtak s csakhamar megkezdtek a munkálatokat, telepítéseket, úgy, hogy e hónap 17-én már a bányabejárást is megtarthatták. A bánya, aranyon kívül, nagymennyiségű ezüst és horgany tartalommal bír. E hírrel szemben megjegyezzük, hogy tudunkkal a kisbányai aranybánya nem új, hanem régi és a verespataki Ebergényi-család tulajdona, melyet ezelőtt 20 évvel gr. Mikóttól vett meg és azóta folyton művel. E hír onnan keletkezhetett, hogy nevezett tulajdonosok a tavasz folyamán több zúzóművet állítottak fel és a bányák aknázásához nagyobb munkaerővel fogtak hozzá.

Közgazdaság.

A francia bortermelés válsága.

(Folytatás.)

Az északi városok pedig igen gyakran valóságosan helyi érdekpolitikát is követtek az oktroival. Saját szesztermelésük érdekében elzárták a déli vidékek termelvényét, a bort. Ez egy lokális védvampolitika volt.

A kérdés azonban igen nehéz, hogy mint lehetne segíteni e dolgon a városok — úgy is szűk határok közé szorított — jogkörének megsértése nélkül?

A borhamisítás céljaira szolgáló cukor adómentessége kétségkívül tarthatatlan állapot. Köztudomású azonban, — s épen ez volt a kedvezmény megadásának oka — hogy a szőlőcukor kezdetben, s nagy részben ma is, nem hamisítási ezelőkre szolgált Franciaországban sem, hanem a csiger és löre előállítására, ami alig számba vehető verseny volt a borral még magasabb bor-árak mellett is, annál kevésbé most. Sőt általában a borhamisítás teljes meggatlásának legjobb eszköze az alacsony bor-ár, s épen ezért valószínűen hamisítás az idén úgy is nagyon csekély mértékben fordul elő Franciaországban. A kérdés tehát még mindig megoldatlanul marad.

A termelés és fogyasztás közt beállott aránytalanság még mindig fenn maradna, ha a kérelem teljes mértékben teljesítették is és ez által a fogyasztás emeltténék nagyobb mértékben.

Természetesen ugyanez áll a katonák élelmezésében a bor bevitele és a szállítási díjak mérséklése esetén is. A francia bortermelés már a múlt 1899. évben elérte az 50 millió hektolitert, tehát a phylloxera előtti átlagot, s az ideai termést 65—70 millióra becsülik. Remélhető, hogy a termék átlaga — eltekintve a két egymásra következő jó év eredményétől a felújított szőlők még mindig nagyobbodó területe alapján — nem lesz a következő években sem alacsonyabb.

Franciaország népessége pedig ma éppúgy 38 millió, a mint a phylloxeravész elterjedése előtt volt, s így tehát nagyobb bormennyiséget elfogyasztani képtelen. Ennélfogva tultermelés tényleg beállott. Ezzel a helyzettel kénytelen lesz számolni utolsó sorban a termelő közönség.

A mostani must-árak hektoliterenkint, egyenesen a termelőtől veve, a gyengébb minőségűnél négy frankot (literenkint négy centimet) tettek ki egész vidékeken mint hiteles adatok és szavahihető termelők igazolják. Sőt olyan előkelő szakember, mint Ch. Gide, nyilvánosan igazol egyes eseteket ahol a mustot hektoliterenkint 2 1/2 frankon adták el, tehát két litert egy souert, vagyis a mi pénzünk szerint alig több mint két fillért literet.

Az igaz, hogy például a Párisban elfogyasztott bor literét állami és községi adóba 15 centime, vagyis az eredeti árak ez esetben majdnem teljes 400%-a terhelte és pedig szesztartalmára való tekintet nélkül. A szállítási és kezelési költséggel együtt tehát a Párisban kimert szesz és legsilányabb francia bor literre 35 centime körül áll, s ha az állami és községi adók mérsékeltek és a szállítási díjak leszállítottak, akkor talán 25—30 centime lehet egy közepes minőségű liter bor ára Párisban.

Ennél lejjebb már nehezen szállhat bor-ár, így is tényleg bekövetkezett a francia borvidékeken a régi magyar helyzet, amikor a hordóért adták a mustot a vevőnek, ahol t. i. volt hordó.

(Folytatása következik)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

50 évi siker!

Eszéki ARCZKENŐCS és eszéki Szalvator-zsappan

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.

Valódi csakis a DIENES J. C. SZALVATOR-gyógytárából ESZÉKEN, felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona
1 dró Salvator-zsappan ára 1 korona.
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen czikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú B. m. rendeletnek.

Főraktár **BUDAPESTEN:** 3428 1—10
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

148. 1901.

v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósnak 1899. évi V. 758. sz. végzése következtében Dr. Mayer Ödön gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Zalathnai takarékpénztár javára Treger Lajos és társai zalathnai lakosok ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1899. évi december hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3882 korona 38 fillerre becsült követelések, melyből a végrehajtási jegyzőkönyvhöz esatolt kimutatás szerint 2024 kor. 72 fillér még fennálló kiállító követelések nyilvános árverésen és egyszerre eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósnak 1900. évi V. 814 9. számú végzése folytán 3000 korona tőkekövetelés, ennek 1899. november 20. napjától járó 6% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 59 kor. 35 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zalathnán a község házában leendő eszközésére 1901. évi április hó 17-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériutott ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Abrudbányán, 1901. évi márczius hó 28. napján.

Scherer Gáspár,

kir. bírósági végrehajtó.

3440 1—1

Ré pamag, lóheremag stb.
Csemeték, pekingi kacsák,
magyar bikák

kaphatók: 3435 2—3

gróf TELEKI ARVÉD ur
drassói uradalmában. U. p.: KONCZA.

Páris: Grand Prix.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Valódi

Zagoriai Mellszirup

legkellősebb szer felnőtteknek és gyermekeknek. Mindennemű hurutos torokbaj, tüdőlob, elnyálkásodás és minden belbetegség ellen. A hányást teljesen kizárja. Üvege 3 korona 30 fillér előleges beküldése mellett megrendelhető.

Thierry A. gyógyszerész
balsam-gyárában

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Minden csomagon a következő préselet feliratu czég látható:
A. Thierry's Schutzengel-Apotheke. 3262 5—5

Van szerencsém Nagy-Enyed város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy fűszer-, vegyes- és dohány-nagyáruda üzletem szomszédságában vejem Komjászegi Lajos vezetése mellett

**táblaüveg-, tükör-, képkéret-, kőedény-,
üveg-, porcellán- és lámpaáru-üzletet**

nyitottam s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendeztem.

Tekintettel arra, hogy áruimat a legnagyobb és legszolidabb czégeknél szereztem be, azon helyzetbe jutottam, hogy a t. vevő közönséget a legszolidabb árak mellett kiszolgálhassam.

Mivel táblaüvegekben nagy raktárt tartok, elvállalok mindennemű kisebb vagy nagyobb épületek üvegezését a lehető legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok továbbá képek és tükrök bekeretezését szintén a legszolidabb árak mellett és kezeskedem azoknak tartós és csinos kiviteléről.

Üveg-, porcellán- és lámpaáruim versenyképes áraival arra törekszem, hogy a t. vevő közönség nagyrabecsült bizalmát, mint eddig, úgy ezután is, magam részére megnyerjem.

Ezen pár sor után amely kereskedői programmat képezi, kérem a t. vevő közönséget, hogy üzletemet látogatásukkal minél gyakrabban megtisztelni sziveskedjenek. — Pontos és szolid kiszolgálásról kezeskedem.

Ezek után a nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezve maradtam

illő tisztelettel

Lázár Adolf.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”
Nagy-Enyeden, 1901. évi május hó 4-én

tenyészállat-kiállítást

rendez. 3421 3-6

Dijazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyésztehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauai fajtánál: 1-3 éves bikák, tehének és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének.
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj 1000 kor. értékben.

Bejelentések intézendők SZÉKELYHIDY VIKTOR gazdasági egyesületi titkárnak hozzá NAGY-ENYEDRE, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető

12 vagy 20 koronáért

szállítok

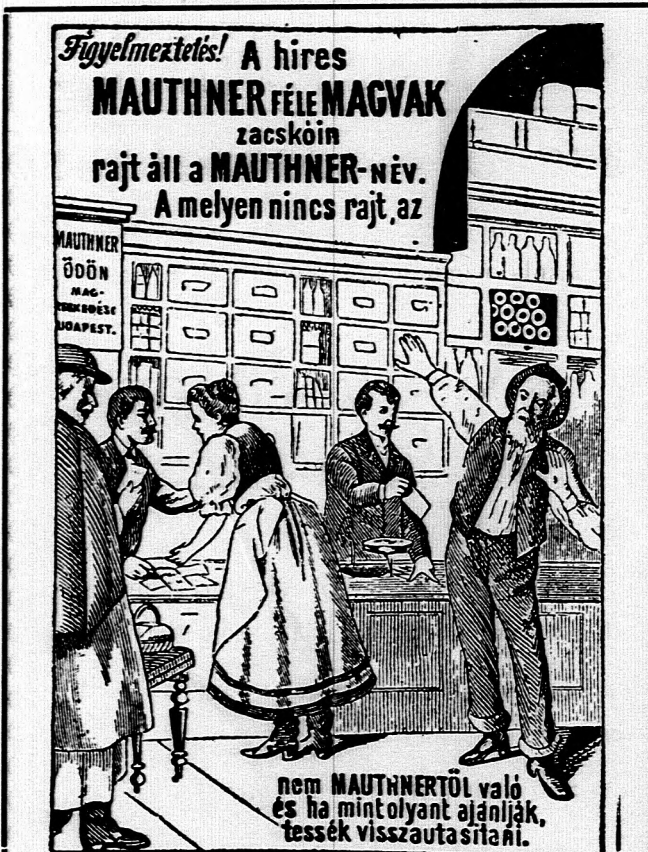
2 eredeti olajfestményt

igen csinos Erdőszeleteket ábrázolva, aranyozott vagy mahagonifa keretben, 30x50 cm. vagy 50x80 cm. nagyságban; a magasság vagy szélesség irányában festve.

6 párnak egy nagyságból való vételénél külön 1 pár teljesen ingyen. 3412 5-10

Csáki Illés

Budapest, VI., Andrassy-ut 61. szám.

Figyelmeztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-név.
A melyen nincs rajt az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak
nem léteznek, mint a minöket
27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 33. (Közuti
villamos megállóhelye.)

Elárulító helyiségek: VI. Andrassy-ut 23. (A magy. kir.
operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kíváncsi
ingyen és bérmentve küldi.

Az előpataki gyógyvíz

a világ legelső égvényes vasas vize,
felülmúlja az összes gyógyvizeket a
gyomor és belek idült hurutjainál,
gyomorégésben, máj- és lépdeganatok-
ban, sárgaságban, epekövekben sat.

Egészséges embereknek kellemes
üdítő italul szolgál különösen borral
vegyítve. 3411 3-4

Főraktár Nagy-Enyed és vidékére

Grünfeld Dávid urná!

Nagy-Enyeden.

Allein echter Balsam
aus der Schützengel-Apothek
des A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban belajstromozott, zöld színű apáca védjeggyel és a záró tokon ezéj-jelzéssel van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palaeck. Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy palaeck 4 korona. Próbá-palaeck prospektussal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(ugynevezett **esuda-ir**), sebeknél felülmúlhatatlan szívó és gyógyító hatású. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E esuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontfélék, ujabbban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatású, gyorsan enyhítőleg és esillapítólag hat, rövid időn belül teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lagyító és szétoszlató, és biztosan megszabadít a még olyan mélyre beható idegen testektől. Egy tégely bérmentve 1 korona 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét háziszerről egész levéltárat kitevő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánzatoktól óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen beégetett ezen ezéj-jelzésre: **Apotheké zum Schützengel des A. Thierry.** Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélteni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in PREGRADA, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák hivatalnok egylet szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható Török J. gyógyszerárában Budapest. 3263 21-25

Árlejtési hirdetmény.

A marosújvári ev. ref. egyházközség a folyó évben létesítendő új templomának építéset vállalatba ohajtvan adni, ezen tárgyban 1901. év április hó 20-án délelőtt 10 órakor a helybeli ev. ref. lelkesítő irodában nyilvános zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást fog tartani.

Felhívtnak mindazok, kik ezen munkálatra vállalkozni ohajtnak, hogy szabályszerű zárt írásbeli ajánlatukat, melyhez a vállalati összeg (k. b. 14.000) korona 10% ka készpénzben vagy ovadékképes érték-papírokkal mint biztosíték csatolandó, a fent jelzett időig Szabó Albert m. kir. főmérnök, mint a templom-építő bizottság elnökehez nyújtsák be.

Az építendő templom terve és költségvetése, valamint a kötetendő szerződésre vonatkozó feltételek az építő bizottság elnökénél a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők és közelebbi felvilágosítás is szerethető, megjegyeztetven, hogy az építéshez szükséges következő építési anyagokat, u. m. terméskő, fali téglá és homokot, az egyházközség természetben adja át az építés helyen vállalkozónak és hogy ezen anyagok értéke a vállalati összegben nem foglaltatik.

Az építő bizottság azonban fentartja azon jogát, hogy a versenyzők közül szabadon választhasson.

Maros-Ujváron 1901. április hó 4-én

A templom-építő bizottság.

3433 2-2

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Nélkülözhetetlen, felülmúlhatatlan, hatása csalhatatlan!

Világczikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszser a

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmúlhatatlan mindenféle mell-, tüdő-, máj-, gyomor s általában belső bajok ellen. Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Van szerencsém tisztelettel
tudatni, hogy
üzletem átköltöztetése végett
összes áruimat tetemesen
leszállított áron árusítom el.

Olcsó **Wermorell permetezőket**
és **legerősebb rézgáliczot** leszállított áron
ajánlok.

Bisztritsány Lajos.

3312 19-52